

Alexander Sergejevič Puškin

Kapitánova dcéra

(Syntéza)

Kapitánova dcéra opisuje príbeh najväčšieho sedliackeho povstania za vlády Kataríny II. z rokov 1762 až 1769. Určiť žánér tohto diela je náročné, lebo sa v ňom vyskytujú prvky románu i novely. Dielo sa skladá zo 14 kapitol. Hlavnou postavou a zároveň priamym rozprávačom je mladý šľachtic Peter Andrejevič Griňov.

V úvode sa zoznámime s oddaným nevoľníkom Saveljičom. Je to prostý človek, ktorý si vie vždy udržať dôstojnosť, aj napriek nízkemu postaveniu. Nechce, aby sa ukrivdilo Griňovovi, a preto sa pokúša získať späť zlodejmi ukradnuté veci od Pugačova. Cestou do pevnosti Petra Griňova a sluhu Saveljiča zastihne snehová fujavica, pri ktorej sa prvýkrát stretne s Pugačovom, ktorý ich dovedie do hostinca. Za pomoc dá Griňov Pugačovovi zajačí kožuch, nevediac, že mu tento čin neskôr zachráni život. Neskôr sa z Pugačova stane vodca povstania. V pevnosti sa Griňov zamiluje do Márie Ivanovny, po ktorej je pomenované dielo. Mária je kľúčovou osobou pri dospievaní Griňova, keď je neskôr za ňu ochotný bojovať. Tiež je prepojením medzi mnohými postavami. Griňov svoju lásku k nej dokáže v boji so Švabrinom. Švabrin ho chce odradiť od Márie, keďže má o ňu tiež záujem, ale tá ho odmietne, lebo jeho vzťah k nej je skôr majetnícky. Švabrin je sebecký, žiarlivý a pomstychtivý, čo sa ukáže neskôr, keď budú chcieť obesiť Griňova. Zdal sa mi horší ako Pugačov. Síce Pugačov vystupuje ako krutý človek túžiaci po moci, ale Puškin Pugačovovi pripísal aj dobré vlastnosti. Jednou z najdôležitejších dobrých vlastností, ktoré Puškin pripísal Pugačovovi, bola spravodlivosť, ktorá sa preukáže, keď budú chcieť obesiť Griňova, ale Pugačov mu dá milosť za kožuch, ktorý mu Griňov predtým dal. Tiež si treba uvedomiť, že má veľa ľudí, ktorí mu nie sú oddaní a hovoria len to, čo chce počuť, ale nemyslia to vážne. Preto ocení, keď Griňov s ním bude hovoriť na rovinu. Neskôr Pugačov pomôže Griňovovi vyslobodiť Mášu z rúk Švabrína. Nečakaný zvrát nastane, keď sa Griňov dostane do väzenia po tom, čo ho označia za Pugačovovho špeha. Vďaka Márii, ktorá všetko vysvetlí Kataríne II., sa z väzenia dostane.

Pugačovovo povstanie bolo kruto potlačené. Pugačova ako vodcu povstania verejne popravili v Moskve v roku 1775. Prekvapením pre mňa je, že do rozsahovo tak malého diela dokázal vtesnať veľké množstvo silných momentov.